ΕΘΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ & ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗΣ

Διαμόρφωση και Εφαρμογή Δημόσιων Πολιτικών σε ένα Μεταβαλλόμενο Διεθνές, Ευρωπαϊκό και Εθνικό Περιβάλλον

Δρ. Μιχάλης Χρηστάκης
Γενικός Γραμματέας του Δήμου Αμαρουσίου Αττικής
Ειδικός Επιστήμονας του Εθνικού Κέντρου Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης

Email: mchris@maroussi.gr
Τηλέφωνο Επικοινωνίας: 213-2038304/305

5η ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ:

Ενσωμάτωση Ευρωπαϊκής Διάστασης στις Εθνικές Δημόσιες Πολιτικές

Ευρωπαϊκή Πολιτική

Πολιτική που έχει συμφωνηθεί από τις χώρες μέλη και εφαρμόζεται στην επικράτεια της Ευρωπαϊκής Ένωσης με στόχο τη συνολική και ισόρροπη ανάπτυξη μέσω εξειδικευμένων προγραμμάτων:

- Αγροτικής Πολιτικής
- Περιφερειακής Πολιτικής
- Βιομηχανικής Πολιτικής
- Περιβαλλοντικής Πολιτικής
- Πολιτικής για Έρευνα και Ανάπτυξη κ.ά.

Η ανάπτυξη αυτών των Κοινοτικών Πολιτικών παρουσιάζεται ως μια εξελικτική διαδικασία παράλληλη με τη διαδικασία ολοκλήρωσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η θεσμική εξέλιξη των Κοινοτικών Πολιτικών οδηγεί σταδιακά σε ένα υψηλό επίπεδο παρεμβατικότητας και επηρεασμού επί των εθνικών πολιτικών που διαμορφώνονται και υλοποιούνται εντός των κρατών μελών.

Τα πιο χαρακτηριστικά παραδείγματα Κοινοτικών Πολιτικών, η ανάπτυξη των οποίων είναι άρρηκτα συνδεμένη με βασικά βήματα Ευρωπαϊκής Πολιτικής και Οικονομικής Ολοκλήρωσης, είναι:

- **η Αγροτική Πολιτική και**
- **η Περιφερειακή Πολιτική**.

Η Ελλάδα, από την έναρξη συμμετοχής της στην Ε.Ε., ήταν ένα από τα κράτη μέλη που ως καθαρός λήπτης πόρων είχε και έχει σημαντική εισροή κοινοτικών κονδυλίων μέσω της αγροτικής και της περιφερειακής πολιτικής και στα 4 Κοινοτικά Πλαίσια Στήριξης, που διαμορφώθηκαν και υλοποιούνται ακόμη και σήμερα.

Άξονες Ανάπτυξης και Χρηματοδότησης των Πολιτικών της Ε.Ε.

- Κοινωνική επένδυση και βελτίωση της ανταγωνιστικότητας στο Γεωργικό τομέα και την Αλιεία (Γεωργικό Ταμείο, Ταμείο Αλιείας)
- Ανάπτυξη της Ευρωπαϊκής Περιφέρειας μέσα από τις ανάλογες ενισχύσεις και βελτιώσεις των υποδομών στις χώρες μέλη (ΕΤΠΑ)
- Επένδυση στο ανθρώπινο δυναμικό και ενδυνάμωση δεξιοτήτων για αντιμετώπιση της ανεργίας με ειδικές πολιτικές σε διακριτές ομάδες πληθυσμού (ΕΚΤ)
- Χρηματοδότηση δημιουργίας μεγάλων υποδομών στις χώρες του Στόχου 1 με επιδίωξη την ταχύτερη επίτευξη οικονομικής και κοινωνικής συνοχής εντός των χωρών μελών της Ε.Ε. (Ταμείο Συνοχής)
- Ενίσχυση εξειδικευμένου χαρακτήρα με Κοινοτικές Πρωτοβουλίες για ανάπτυξη σε αστικές περιοχές με φαινόμενα κοινωνικής κατάρρευσης, για αντιμετώπιση του κοινωνικού αποκλεισμού και της φτώχειας, για ποιότητα ζωής και πολιτισμό με περιβαλλοντική προσέγγιση στις αγροτικές περιοχές και για διασυνοριακή συνεργασία (URBAN, EQUAL, LEADER, INTERREG)

ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ - ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ - ΕΠΙΡΡΟΗ
ΕΥΡΩΠΑΙΚΟΥ ΕΠΙΠΕΔΟΥ ΣΕ ΕΘΝΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ

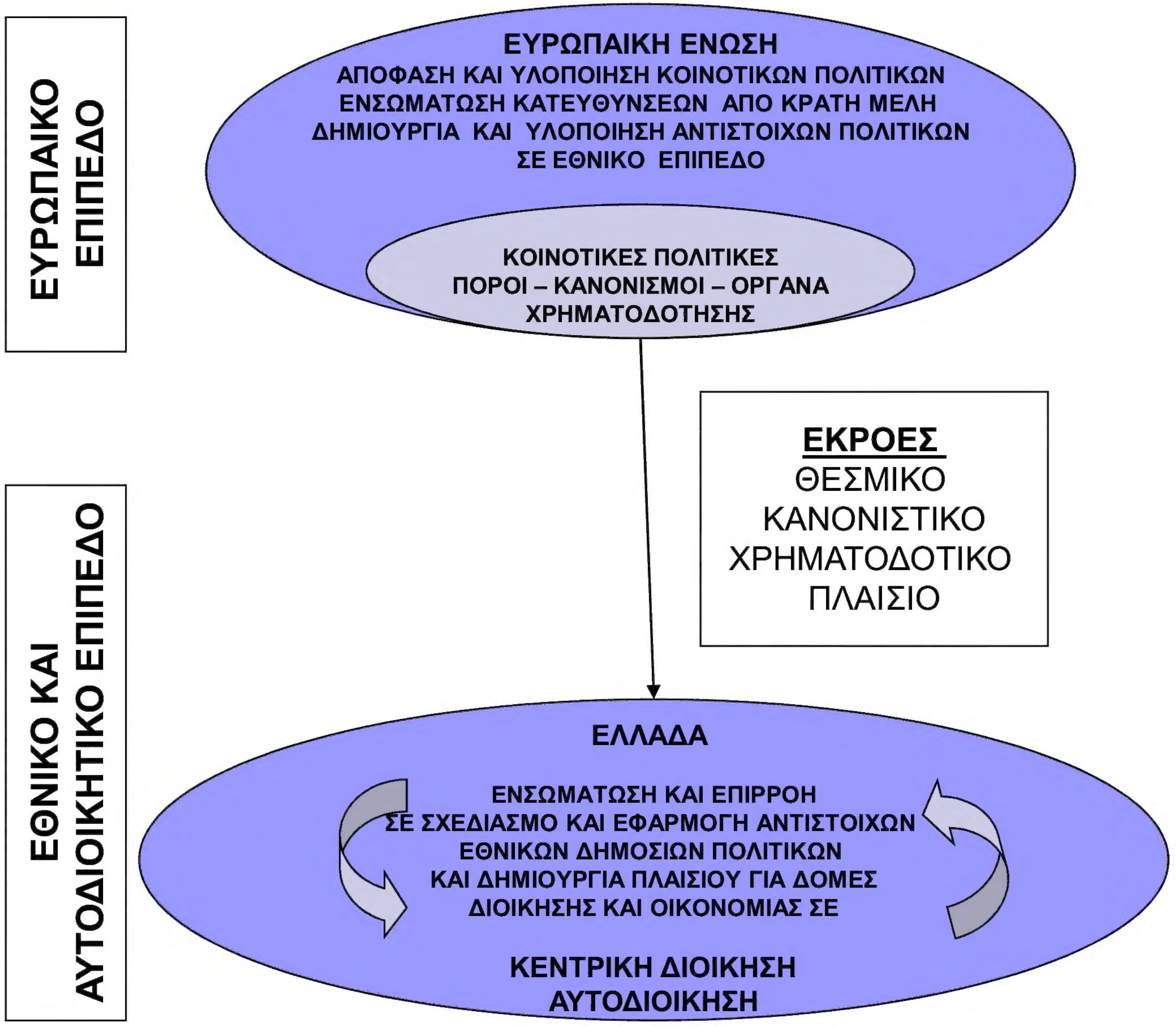

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ

Η Κοινοτική χρηματοδότηση ενίσχυσε τη σχέση πολιτικής αλληλεπίδρασης μεταξύ Ευρωπαϊκού, Εθνικού – κρατικού, αποκεντρωμένου και αυτοδιοικητικού επιπέδου.

Παράλληλα, επηρέασε καθοριστικά και προσέδωσε νέα πιο δυναμικά χαρακτηριστικά στην αποκεντρωμένη και την αυτοδιοικητική εξουσία και στον τρόπο που αυτές διαχειρίζονται και υλοποιούν κάθε Κοινοτική Πολιτική.

Αντίστοιχη είναι η επιρροή στην οργάνωση των υπηρεσιών εφαρμογής (δημόσιες υπηρεσίες) και στη δυναμική υλοποίησης της κάθε πολιτικής.

ΛΗΨΗ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ

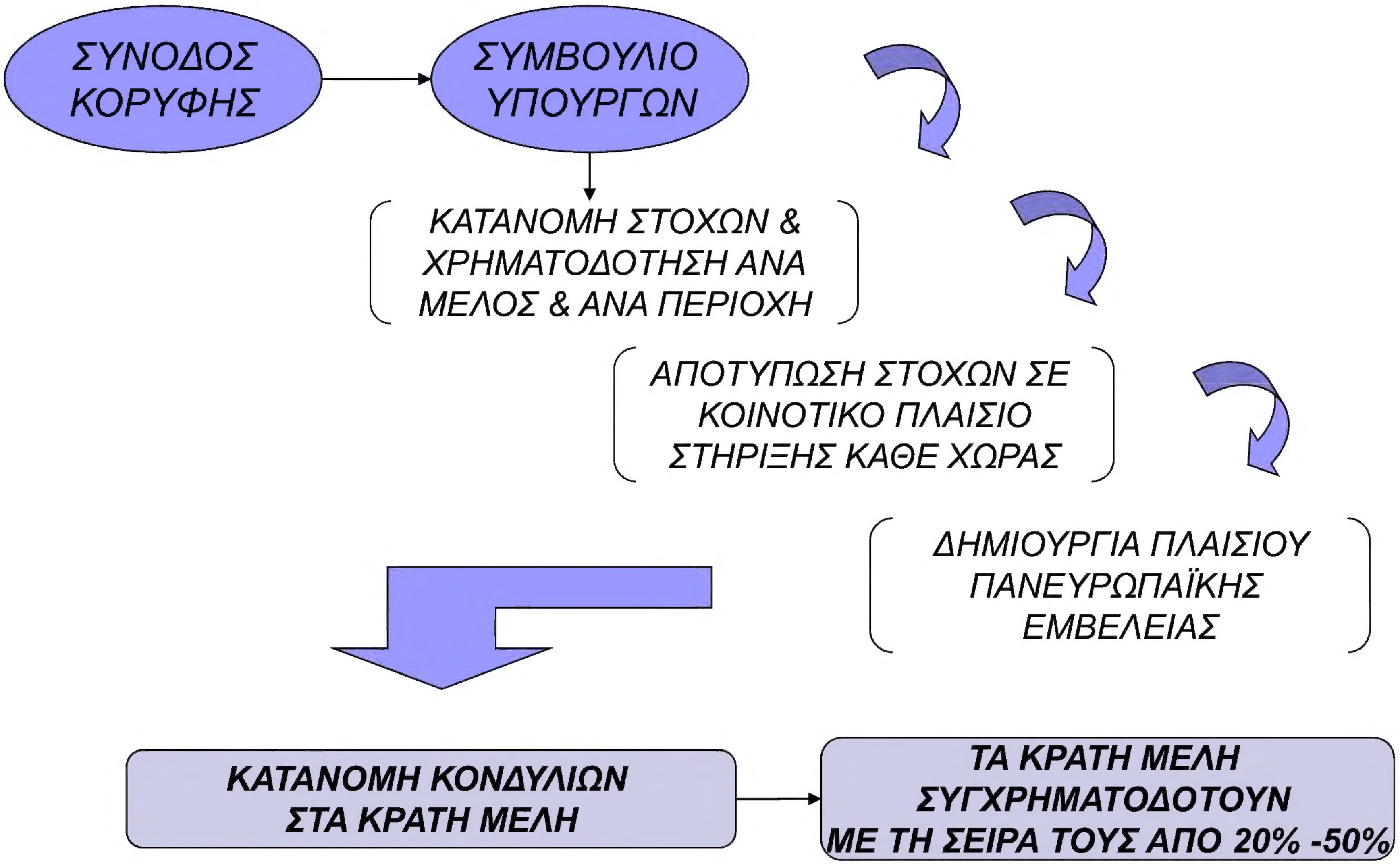

<u>ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΙΚΗ ΑΝΑΦΟΡΑ</u>

ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΓΙΑ ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Η Περιβαλλοντική Πολιτική που ενσωματώνεται στη Συνθήκη της Ε.Ε. είναι οριζόντια Πολιτική σε κάθε δράση και χρηματοδοτικό πλαίσιο, που κατ΄ επέκταση εφαρμόζεται στην Ελληνική Πολιτική επηρεάζοντας όλες τις αντίστοιχες Εθνικές Δημόσιες Πολιτικές.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση αποδίδει ιδιαίτερη προσοχή στο περιβάλλον, στο πλαίσιο της οικονομικής ανάπτυξης και της βελτίωσης της ποιότητας ζωής. Το αποτέλεσμα ήταν το πρώτο «Πρόγραμμα Δράσης για το Περιβάλλον». Ακολούθησαν πολλά όμοια πολυετή προγράμματα και μια σειρά από οδηγίες.

Η περιβαλλοντική πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης καλύπτει σήμερα ένα ευρύ φάσμα θεμάτων, από το θόρυβο ως τον περιορισμό των αποβλήτων, από τα χημικά ως τα αιωρούμενα σωματίδια, από τα ύδατα κολύμβησης ως ένα πανευρωπαϊκό δίκτυο για την αντιμετώπιση περιβαλλοντικών καταστροφών, όπως οι πετρελαιοκηλίδες ή οι δασικές πυρκαγιές κ.ά.

Τα **Ευρωπαϊκά Προγράμματα Δράσης για το Περιβάλλον**, που εγκαινιάστηκαν το 1972, έχουν βοηθήσει στην ενσωμάτωση των οικολογικών αρχικά και των περιβαλλοντικών διαστάσεων μεταγενέστερα σε όλους τους τομείς της Κοινοτικής Πολιτικής, αλλά και των εθνικών δημόσιων πολιτικών.

Το έκτο πρόγραμμα δράσης – 'Περιβάλλον 2010: Το μέλλον μας, η επιλογή μας' - που διαρκεί από το 2002 έως το 2012, εστιάζει σε τέσσερις τομείς προτεραιότητας:

- Αντιμετώπιση της αλλαγής του κλίματος και της υπερθέρμανσης του πλανήτη.
- Προστασία των φυσικών οικοτόπων και της άγριας φύσης.
- Εξέταση ζητημάτων περιβάλλοντος και υγείας.
- Διατήρηση των φυσικών πόρων και ορθή διαχείριση των αποβλήτων.

Το πρόγραμμα στηρίζεται σε ένα εκτενές σύστημα ελέγχων που βρίσκεται ήδη σε ισχύ στην Ε.Ε. και που προσφέρει ίση προστασία στα κράτη-μέλη, ενώ παραμένει αρκετά εύκαμπτο, ώστε να προσαρμόζεται στις τοπικές και περιφερειακές απαιτήσεις.

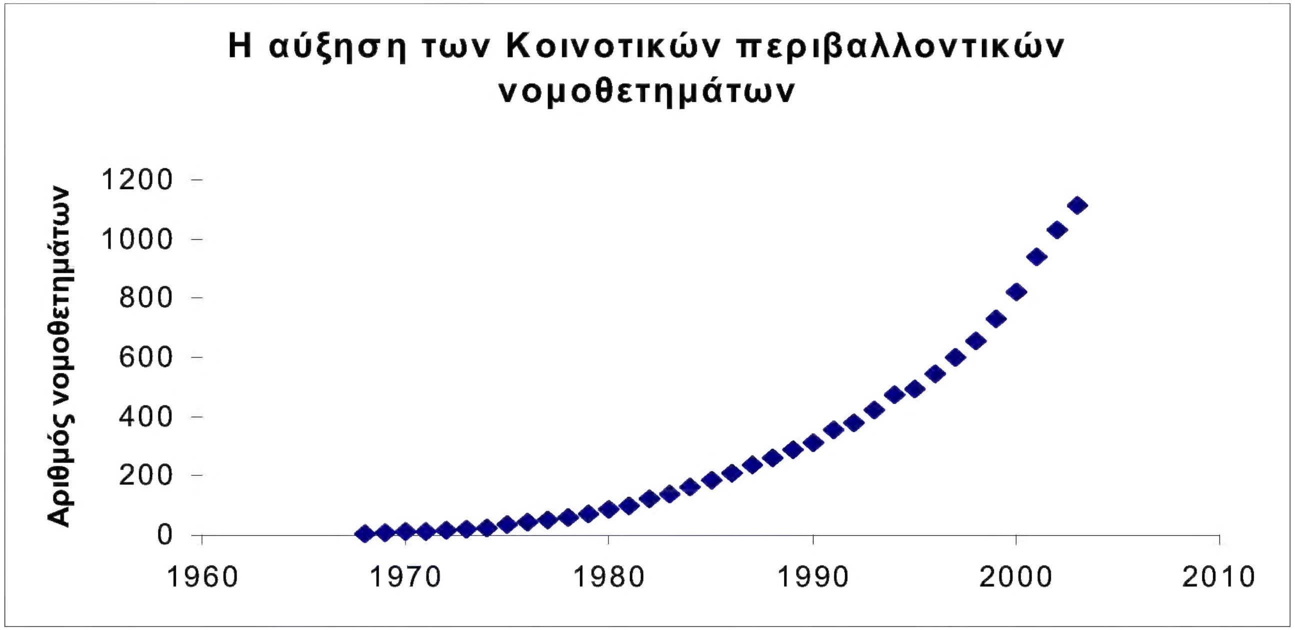

Η εκθετική αύξηση της Κοινοτικής περιβαλλοντικής νομοθεσίας και η επέκτασή της σε ένα συνεχώς διευρυνόμενο θεματικό πεδίο είναι ασφαλής δείκτης της αυξανόμενης σπουδαιότητας του ρόλου της Κοινότητας στην ανάπτυξη της περιβαλλοντικής πολιτικής και νομοθεσίας σε εθνικό επίπεδο, ακόμη και σε χώρες με ισχυρή παράδοση σε θέματα περιβαλλοντικής προστασίας .

Ευχαριστώ για την προσοχή σας!

Δρ. Μιχάλης Χρηστάκης
Γενικός Γραμματέας του Δήμου Αμαρουσίου Αττικής
Ειδικός Επιστήμονας του Εθνικού Κέντρου Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης

Email: mchris@maroussi.gr
Τηλέφωνο Επικοινωνίας: 213-2038304/305